

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Miklós Endre ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen elmaradt munkabér megfizetése iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 6.M.807/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.515/2007/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.515/2007/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Pécsi Munkaügyi Bíróság 6.M.807/2005/30. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek
- tizenöt nap alatt - 40.000 /negyvenezer/ forint és 8.000 /nyolcezer/ forint áfa másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költséget.
A másodfokú- és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében 1.384.560 forint rendkívüli munkadíj és annak kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság 6.M.807/2055/30. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek elmaradt munkabér címén 1.384.560 forintot és annak kamatát, továbbá 72.000 forint perköltséget.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes általános iskolai tanító és intézményigazgató munkakörben

állt az alperes által fenntartott többcélú oktatási intézmény alkalmazásában. A képviselő-testület a határozatában megbízta a felperest az általa fenntartott többcélú intézmény vezetői teendőinek ellátásával 1997. augusztus 1-jétől 1999. június 31-éig. Ezt követően 1999. november 3-án a képviselő-testület határozatában ismételten megbízta a felperest vezetői teendőinek ellátásával 1999. november 4-étől számítottan öt éves időtartamra. A felperes részére előírt kötelező heti óraszámot az alperes 16 órában határozta meg, az ezen felül végzett munkát túlmunkaként rendszeresen kifizette.

Az alperes 2003. június 4-én 2004. január 31-ei hatállyal szüntette meg a felperes jogviszonyát az iskola bezárására hivatkozással.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes kinevezésében nem került feltüntetésre, hogy őt az alperes a k.-i közös igazgatású oktatási intézmény vezetőjének nevezte ki, azonban ezt a tényt az önkormányzat által hozott 1997. évi és 1999. évi határozatok egyértelműen tanúsították, 1999-től kezdve a felperes a k.-i közös igazgatású oktatási intézmény vezetőjeként járt el, és az alperes is ekként kezelte. A bizonyítási eljárás lefolytatását követően megállapíthatónak találta, hogy a felperes az intézmény munkavállalói feletti munkáltatói jogkört ténylegesen gyakorolta, rendszeresen részt vett a kistérségi más közös igazgatású oktatási intézmény vezetőivel együtt tartott megbeszéléseken, kidolgozta az egész intézményre vonatkozó szervezeti és működési szabályzatot, valamint pedagógiai programot, és azt a képviselő-testület elfogadta. Ezen feladatokat a felperes nem mint az iskolai intézményegység, hanem mint az egész intézmény vezetője látta el. Feladatai közé tartozott a beosztott munkavállalók munkájának tervezése, szervezése, irányítása, az intézmény egészére vonatkozó statisztikai adatszolgáltatások elkészítése. A bíróság a bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével megállapította, hogy a felperes heti kötelező óraszám a Köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. tv. (Kt.) 1. számú mellékletének III. rész 8.a. pontja alapján heti 4 óra volt. Ebből következően a heti 4 óra és a heti 16 óra közötti munka is túlmunkának minősül, amiért az alperes rendkívüli munkadíj fizetésére köteles. A felperes által kimunkált túlórák számát és az ehhez kapcsolódó díjakat az alperes nem vitatta, ezért a kereseti kérelemben megjelölt összeg megfizetésére kötelezte a bíróság az alperest.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.515/2007/5. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetet elutasította és a felperest 124.000 forint együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a közös intézmény alá vonásával nem változott meg az óvoda működése: pénzügyi és szakmai önállósága fennmaradt, önálló, az önkormányzattól mint tulajdonostól függő költségvetéssel rendelkezett, szakmai és gazdasági vezetője a korábbi óvodavezető maradt. Felperes az óvodával kapcsolatban vezetői tevékenységet alapvetően nem látott el. Az óvoda nem az általa készített szervezeti és működési szabályzat, illetve pedagógiai program szerint működött, az óvodavezető ezeket nem ismerte. Az, hogy intézményvezetőként egységes statisztikai adatot szolgáltatott, illetve munkaköri leírást, átsorolást írt alá, az óvoda vezetője vele szakmai kérdésekben egyeztetett, nem jelentette az óvoda vezetésének az ellátását. Mindebből alapos okkal azt a következtetést lehetett levonni, hogy a felperes nem tartozott a Kt. 1. számú melléklet 3. rész 8.a. pontjának hatálya alá, hanem a 8.b. pontra figyelemmel heti kötelező óraszámát általános iskolai igazgatóként heti 16 óra volt a 2.a. pont szerint. Túlmunkadíjra tehát a felperes nem jogosult.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet megváltoztatására, és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult, perköltség viselés mellett. Álláspontja szerint M. I.-né óvodavezető maga is elismerte, hogy 2000-től 2002-ig a felperes egyedül szolgáltatta a statisztikai adatokat a közös igazgatású oktatási intézmény vonatkozásában. D. A.-né polgármester pedig tanúvallomásában azt adta elő, hogy 1999-ben nem vitatottan hoztak olyan képviselő-testületi határozatot, amely szerint a közös igazgatású oktatási intézmény vezetője a felperes. Hivatkozása szerint a 2001. október 25-én tartott testületi ülésről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint is a felperes intézményvezetőként működött. További hivatkozása szerint a Kt. 33. §-ának (7) bekezdése értelmében a többcélú intézményben egy szervezeti és működési szabályzatot és egy pedagógiai programot kell készíteni. Ezen tevékenységének a felperes eleget tett, ezen túlmenően megbeszélésekre járt, oktatáson vett részt annak érdekében, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelő színvonalas szakmai munkát tudjon végezni. A felülvizsgálati érvelés szerint jogszabály sehol nem írja elő, hogy az intézményvezető köteles minden egyes tagintézmény vezetését is ellátni. A jogszabály nem tesz különbséget az iskolai osztályok és a gyereklétszámok tükrében, ugyanakkor kompenzálni kívánja, hogy tanítóként, tagintézmény-vezetőként és intézményvezetőként milyen irreális és aránytalanul súlyos terhek neheztedek a felperesre, amiket az általa előadott és a csatolt iratok, valamint tanúvallomások is tanúsítanak.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában tartására irányult, a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem a korábbi jogi okfejtéshez képest új elemet nem tartalmaz, a felperesre

nehezedő "aránytalanul súlyos terhek" pedig nem valósak, az iskola egyetlen összevont, 1-től 3 évfolyamos osztállyal működött, ahol általában mindössze 10-12 gyermek tanult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó ítéleti tényállás szerint a képviselő-testület határozatában bízta meg a felperest az általános iskola igazgatói feladatainak ellátásával 1994. szeptember 1-jétől kezdődő öt éves időtartamban. Ennek lejártát megelőzően azonban - gazdasági indokok alapján - a képviselő-testület létre hozta az Általános Iskola és Óvodát, mint többcélú intézményt, amelynek vezetői teendőinek ellátásával 1997. augusztus 1-jétől 1999. június 30-áig, majd 1999. november 4-étől további öt éves időtartamra a felperest bízta meg.

A képviselő-testület határozatai egyértelműen intézményvezetőként nevezik meg a felperest, és foglalkoztatása idején az alperes ilyen beosztású személynek tekintette. Ezt támasztja alá az önkormányzat 2001. október 25-én tartott testületi ülési jegyzőkönyve (17. sorszámú beadvány), amely szerint az első napirendi pont "pedagógiai programjának, valamint a szervezeti és működési szabályzatnak módosítása, előadó:... intézményvezető" volt. Felperes intézményvezetői státuszát támasztotta alá a község polgármestere, valamint A. A. képviselő-testületi tag, akik tanúvallomásukban megerősítették a képviselő-testületi határozatban foglaltakat, amely szerint a közös igazgatású oktatási intézmény vezetője 1999-től kezdődően a felperes volt (21. sorszámú jkv. 4. oldal, 6. oldal). Ebből következően helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kinevezési okiratban foglaltak ellenére is a felperes intézményvezetői tevékenységet látott el.

Megalapozottan hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy nincs olyan kötelező előírás, amely szerint az intézményvezető köteles közvetlenül ellátni valamennyi tagintézmény vezetését. Az a körülmény, hogy az óvoda irányításával kapcsolatos teendőket M. I.-né óvodavezető látta el, önmagában nem cáfolja a felperes intézményvezetőkénti foglalkoztatását.

A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság állapította meg helytállóan, hogy a felperes kötelező óraszámának meghatározása során a Kt. 1. számú melléklet III. rész 1. pontjának 8.a. pontja volt alkalmazandó, vagyis a kötelező heti 4 óra. Az alperes által elismert és fizetett 16 óra, valamint a jogszabályon alapuló 4 óra közötti munka különbözete tehát túlmunkának minősül, és annak

megfizetésére köteles az alperes a 138/1992.(X.8.) Korm. rendelet 16. §-ának (1) bekezdése alapján.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróság ítéletét - a módosított indokolással - helybenhagyta.

Az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az Itv. 5. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú- és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2008. október 15.

***Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné
dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika
s.k. bíró***

A kiadmány hitelül:

tisztviselő